

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1895. március 25.

Modern társadalmi életünk sok romlottságot és félszereget hoz napról-napra felszínre. Az erkölcsi lazulásnak és súlydetségnek megdőbentő példái ejtik önkéntelenül az embert gondolkodóba afőlött, hogy ezen az uton haladva, hová jut a mi társadalmunk. Lassan-lassan hasonlónak válik a korhadt fatörzshöz, amelynek utóvégre is össze kell omolnia.

A félszeg állapotot, a sok társadalmi anomáliát fényesen igazolják a laza erkölcsöknek következményei: a sikkasztások és öngyilkosságok.

„A modern sikkasztások és öngyilkosságok ferszakát éljük.“ Ezt a mondást a tömegesen felmerülő esetek szankcionálják. És ezen sikkasztásoknak és öngyilkosságoknak az utánzás vágya és az urhatnáság mániája a kedves szülő anyja. — Azt kell hinnünk, hogy előhaladott civilizációkkal társadalmi életünk romlottsága is arányban növekedett.

A törvényszékek aktái nagyon szomorú képet nyújtanak a mai civilizált társadalmi életéről és ezen képet még rikitőbb színekkel festik a napról-napra megújuló monstresikkasztások, öngyilkosságok, melyeknek alapjál se elemi csapások, se előre nem látott szerencsétlenségek nem szolgáltak, hanem egyedül és kizárólag az örült fényezés, a mértéktelen költekezés és a kielégíthetlen élvésóvárgás!

Emberek, kiket a sors tenyerén hordott és akik vidám és gondnélküli életet folytathattak volna, nevelvén gyermekeiket a társadalom hasznos tagjaivá: marokkal szórják a pénzt örült pazarlásra és érkeiket aranyat felemészítő orgiák tompítják, míg egy szerencsétlen golyó kioltja nyomorult életüket, itt hagyván családjaikat, kitéve a nyomornak, a gyalázatnak és a megbélyegzésnek.

Sajnos, ezen szomorú esetek napról-napra ismétlődnek. A sajtó egy-két napig regisztrálja a szomorú ténytet; a megkárosultak szitkozódnak; a szerencsétlen hátramaradtok — ha az illetőnek családja volt — szégyennel és nyomorral visszavonulnak. Az emberek pedig napirendre térnek az egész tragodia felett. Es ez így megy tovább okulás, példaadás nélkül. Egyik áldozat

szomorú, megrendítő sorsa nem retenti vissza a másikat és pedig nem ítélőképesség, de az erkölcsi erő híján.

Az utánzás vágy és az urhatnáság mániája elszedíti az embereket és megfosztja őket erkölcsi erejüktől. Emberek, kik tisztességesen, becsületesen tudnának megélni normális viszonyok közt, elhagyják a szilárd, sohasem ingó becsület utját és nyulnak a reájuk bizott vagyonhoz, hogy sikamlós, szédelgős spekulációk útján nagy vagyronra tegyenek szert, hogy utánozhassák a milliomost, hogy a dőre és léna hiúságnak tömjénezhessenek!

Szerény fizetést húzó tisztviselő az urhatnáság mániájától elkapatva, defraudál, hogy utánozhassa főnökét. Gazdagon dotált magántisztviselő sikkaszt, hogy többszörös milliomos módjára örült pazarlást üzhessen! Bankárok fölemészítik a reájuk bizott idegen vagyont, hogy eszeveszett orgiákat folytathassanak! Egyik így, a másik úgy. — Még leleményesek a pazarlás minőségében! Az egyik extra vonatokon, hajón szállítatja a vendégeket szalonjaiba, a másik a termeiben dőzsölőket gazdag ajándékokkal lepi meg, a miért oly szivesek voltak francia pezsgőborait és exotikus, lukullusi mentjét elfogyasztani.

Ez is, amaz is elbukik. Akik boraikat megitták, szivarjaikat kiszívták, ételeiket megették, azok sietnek rendszerint legelőször köveket dobálni az elbukottakra és — folytatják másnál. Még csak nem is szánják az annyira szánalomra méltókat! „Tudtam én, hogy ez lesz a vége!“ mondja az egyik. „Régen mondtam azt!“ mondja a másik. És vajon mért nem figyelmeztették a lejtőre lépőt? Miért nem igyekeztek visszarántani az örvény szélére sietőt! Mert az emberek gyarlók és rosszak is!

Es az urhatnáság meg az utánzás szedi napról-napra áldozatait és dulja fel annyi sok család békés tűzhelyét. Hol keressük ezen kórság okát és annak gyógyítási módját?

Egy ily szerencsétlen áldozat, kinek tragodia e napokban lejátszódott, azt írta nevének: „Nevelő fiunkat szerény, munkás és takarékos embernek.“ A szerencsétlen valóban saját kárártanulta ezen életbölcességét, paedagógiai szabályt.

De mi nekünk kötelességünk a szomorú consequentiát levonni és mindannyiszor intó szóza-

tunkat fölemlíteni, valahányszor ily szomorú eseményt kell regisztrálni. Mert hová jut társadalmunk, ha ez tovább így tart? Mivé lesz e haza szociális élete, ha testvér testvérben, sógor sógorban, az apa saját fiában nem bízhatik már?

Ha emberek, kiket a közbizalom egy bizonyos polcra helyez, csupa könnyelműségből, elvahajhásztból, örületes meggazdagodási vágyból oly galádul visszaélnék e ózalommal és ez által a valóban becsületes és tisztességes polgártársait a romlás örvényébe sodorják?

Ennek a szerencsétlen áldozatnak szavai, miket halálának küszöbén elmondott: „nevelő gyermekünket takarékos, munkás és becsületes embernek“ nagy horderővel bírnak, s érinthetnek sok szülőt, kik édes keveset törődnek gyermekeik szívbéli nevelésével. Keresztül nyargaltatják velük a középtanodákat, majd a felsőbb intézeteket, míg oklevélhez, kenyérkeresethez jutnak: hogy szíve parlagon, sivar marad, hogy az urhatnáság, a rögtöni meggazdagodás vágyának ördöge belefészkelte magát kebelébe, azzal nem törődnek.

Vajha ez a sok szerencsétlen és megrendítő eset intó példál szolgálja a szülőknek és valamivel nagyobb súlyt és gondot fordítanak gyermekeik szív- és kedélymívelésére, jellemzilárságára. Az ész nagyon, de nagyon relatív, egyedül a szilárd jellem bír absolut becsület.

Fejlesszék tehát a gyermekek jellemét, hogy soha kisértetbe ne jöjjenek, hogy válságos körülmények közt jellemzilárságuk győzzön!

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának ez évi I-ső rendes évnegyedesi közgyűlése folyó évi március hó 29-ik napján és a szükséghez képest a következő napon mindenkor reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Midőn erre a törvényhatósági bizottság tagjait ezennel tisztelettel meghívom, egyben közlöm, hogy ezen közgyűlésen felfognak vétetni a következő tárgyak:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közzgyek állapotáról.
2. Baró Banffy Dezső miniszterelnök leirata az ő s miniszterársai kinevezetése tárgyában.
3. Perczel Dezső bellgyminiszter leirata kinevezetése tárgyában.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Szgykor szép álmodt álmodék . . .)*

— Bodenstedt. —

*Egykor szép álmodt álmodék:
Egy szőke lányka volt velem,
Illatban úszott a vidék,
Tavaszi virult s a — szerelem.*

*Bimbó fakadt, csermely dagadt,
Távol jár harangja szólt;
S míg elmerengtünk — az alatt
Szivünkbe égi üdv hatolt.*

*Ez volt az álom; ámde még
Szébb lett utána a való,
Illatban úszott a vidék,
Meleg tavaszra virult.*

*Csermely dagadt, bimbó fakadt,
Harangzó csendült, csendesen,
Soká csókoltam ajkadat . . .
Birtak azóta, kedvesem!*

*Pompában fürdő szép vidék,
Lelkemből képedet hagytam,
Ott lett való, mit álmodék,
Ott álmodám át a valót.*

Maróthi János.

KERESZTÜL-KASUL EURÓPÁN.

Üti rajzok.
Ira *Passe-partout.*

VI.
Hamburg.
(Folytatás.)

Tengerre! E gondolatom tükröződött vissza lelkemben mindaz, amit láttam és hallottam.
Anélkül, hogy föltett szándékom lett volna, fölszáll-

tunk egy gözösré és Niemstettenbe, a hamburgiak gyönyörű lekvésű kiránduló helyére hajóztunk, ahol a régi Hanzaváros patricius családjai egész paradíszot alkottak maguknak s polgártársaiknak.

A tenger eme csásos bűbája másnap is órákig fogva tartott; az eredmény ugyanaz volt: ezuttal Helgolandba, e magánosan lekvő szigetre rándultunk. Utunk több órát vett igénybe s így alkalmunk nyílt a nyílt tenger varázsképeivel tüzetesen megismerkedni. Nem képelek költőibb látványt a csendes tengernél, amint fehéren fodrozott habjai egymással kergetőznek, egymásba olvadnak, majd meg szétválnak, csapkodnak és amellet a szírvány minden szinompájával felváltva tündökölnek a napfényes időben még feketébbnek látszó hullámvölgyek szegélyein!

Helgolandot méltán nevezik a tenger gyöngyének: Európának egyetlen pontja sem nyújt oly üdülést nyáron, a forró hónapok alatt, mint ez a sziget, melyet az emberi szorgalom édenkertté varázsolott. Sajnálatos értesültem, hogy az idei (1894—95.) tél nagy rombolást vitt véghez rajta.

Még Blankmese a Sullberg-gel említendő Hamburg környékéből. Ez is tengeri fürdő; és habár ilyennek nem oly alkalmas, mint Ostende, de természeti szépség s elragadó kilátása tekintetében fölfilmulja azt, mint Scheveninget is; nagyon megkedveltem és alig tudtam elválni tőle.

Visszatérve Hamburgba, egy félnapot szenteltünk az állatkertnek (Zoologischer Garten), mely a legnagyobb s legnépesebb (állatosabb) az egész szárazföldön és a legcélszerűbb berendezéssel bír. Minthogy gondoskodva van arról, hogy a vadállatok meg ne ebessék látogatóikat, azért gondoskodnak ezek arról, hogy megetessék őket, habár a legtöbbjénél föliratok tiltják is azt.

Érdekes volt látnunk, hogy a mélyseges medvebarlangot felül erős sodronyhálóval kellett bevonni, nehogy az öngyilkosjelöltek martaléku dobhassák magukat a mackóknak! Az óriás elefántot is hasonló célból, agyongazdaltásért kereste fel egy ilyen örült emberfia, de az okos állat megfogta hosszú ormányával a gallérjánál és azon mód kitette a szabadba, miután előbb ormányából, mintegy fecskendőből hatalmasan lefrescsentette vizel.

Ennek a mintaszerű állatkertnek legszebb gyöngye

az akvárium. Ez földalatti épület keresztfolyosókkal, melyeken nagy ablakok vannak; ezek mögött azonban nem látjuk az állatkert fűt, hanem a tenger esodát, uszáló halakat, csíkokat, rákokat, pókokat, polipokat és a még esodásabb tengeri növényállatokat, melyek természetes elemükben ott tenyésznek, ficánkodnak, leselekednek szemünk láttára, hű képét adván a sziklás vagy fővényes tengerfenék gyönyörűséges fannájának és florájának, ennek a mesebeli tündérvilágnak.

A társadalmi élet ebben a Hanza-városban a legeslegváltozatosabb: a legnagyobb fényűzéstől a legnyomoztobb inségig minden fokozata az életmódnak föltalálható itt. Mégis szembezőkő jellemvonása egytelő a katonai arisztokrácia pöffeszkedésének, másfelől pedig a szocializmus még kihívóbb torpeszkedésének teljes hiánya.

A nagykereskedelem körében a kivitel s beviteli nagy forgalom e göcpontján sem az egyik, sem a másik nem képes fölburjánozni. Oly patricius kereskedő családok mellett, melyeknek ősei öt-hat százévtől már nagykereskedők és a Hanza-városok szövetségének kisebb-nagyobb tisztviselői valának, a portopée (kardbojt) nemessége nem tud föltűnést kelteni, annál kevésbé, mivel ama patriciusok előde: már a középkori rablólovagokkal is összemérték erejüket, vajmi gyakran fényes eredménnyel.

A szocializmus pedig már csak azért sem képes itt gyökeret verni, mert a kikötőben, rakodókban s gyárakban a munkás annyit kereshet, amennyit akar; ehhez járul, hogy Hamburg annyira bővében van a kór- s menedék-házaknak, hogy a szenvedő emberiség mindig ápolásban s az ügyefogyottak istápolásban részesülnek. Mit igérhetne a szocializmus ezeknek a munkásoknak, amijök még nem volna?

Jobb erkölcsöt úgy sem hirdet. Pedig erre volna legnagyobb szükségük. Akkor a nyomor s inség maga járna itt koldulni . . .

Ez is, szerény véleményem szerint, nem épen a legutolsó adat a szociális kérdés dolgában!

Természetes, hogy Hamburgban a plutokrácia adja a hangot, az irányt s mértéket. Az emberek mindenütt ugyanazok maradnak. Némileg azonban mérsékli a gazdagok tulterjengő befolyását, mondhatnám egyeduralmát az,

4. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter leirata kinevezése tárgyában.
5. Dr. Vlasits Gyula vallás- és közoktatásiügyi miniszter leirata kinevezése tárgyában.
6. Belügyminiszteri leirat Monostorszegh község elnevezése tárgyában.
7. Belügyminiszteri leirat Matheovits község névhasználatára tárgyában, és ugyanez ügyben hozott községi határozat, ugy ez ellen Rozenberg Adolf és társai által beadott felebbezés.
8. Földművelésügyi miniszteri rendelet a mezőrendőri kihágási iktató vezetése tárgyában.
9. Belügyminiszteri intézkvény az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület” segélyezése tárgyában.
10. Földművelésügyi miniszteri intézkvény a baromfiak fertőző betegsége elleni védekezésről alkotandó szabályrendelet tárgyában.
11. Belügyminiszteri intézkvény özv. Karvázy Domonkosné felségfolyamdványa tárgyában.
12. Vallás- és közoktatásiügyi miniszteri intézkvény az Adamovics- és Latinovics-féle ösztöndíjak tárgyában.
13. Honvédelmi miniszteri intézkvény a loavató bizottságoknak 1895. évre leendő megalakítása tárgyában.
14. Kereskedelmiügyi m. kir. miniszteri intézkvény a vármegyei 1895. évi közúti költségvetés tárgyában.
15. Ugyanannak intézkvénye a kizárólag terheket szállító kocsik kerekeltap szélességének szabályrendeleti uton való megállapítása tárgyában.
16. A folyó évi január hó 11-én tartott közgyűlés 1. sz. határozatával rendszeresített két arvaszéki ilnői és egy aljegyzői, valamint az ezek betöltése kapcsán netán megüresülő egyéb választás alá eső állásoknak — a m. kir. belügyminiszter jóváhagyásának megérkezése esetére — választás utján való betöltése.
17. Szekesfehérvár sz. kir. város közönségének átirata Szent István király emlékszóbránának ezen város területén leendő felállítására iránt.
18. Nograd vármegye közönségének átirata a házadómentességnek a vármegyei székhelyeken és más vidéki városokban 15 évre leendő kiterjesztése iránt.
19. Csongrad vármegye közönségének átirata a százaz tárgyak mérésénél szükségesnek mutatózó 30 literes űrmérő alkalmazása iránt.
20. Pozsony vármegye közönségének átirata az egyházi-politikai javaslatok támogatása tárgyában.
21. Heves vármegyeének átirata az 1889. évi VI. t. c. 25. §-ának módosítása, illetve az esetleges két évi szolgálati időnek egy évre leendő leszállítása tárgyában.
22. Somogy vármegye közönségének átirata a mezőgazdasági bajok elhárítása tárgyában.
23. A vármegyei árva- és szeretetbáz létesítése tárgyában kiküldött bizottságának a 113/1889. közgy. sz. határozat 4-ik pontjából folyólag egy alkalmas telek megvétele tárgyában előterjesztése.
24. A vármegye alispánjának előterjesztése az ezredéves kiállításra megfestendő kép és egyéb kapcsolatos teendőkre nézve.
25. Ugyanaz bemutatja az 1895. évi törvényhatósági bizottsági választott tagok névjegyzékét.
26. Főispán ur ömeltóságának átirata a Kovács József-féle ösztöndíj tárgyában.
27. Közigazgatási bizottság átirata némely tagjainak az ülésekről igazolatlan elmaradása iránt.
28. Ugyanannak átirata, melylyel az ügyköréhez utait közigazgatási ágaknak az 1894. évi II. felébeni állapotáról szóló jelentését bemutatja.
29. Schmausz Endre alispán előterjesztése a zentai tisztújításhoz helyettes kirendelése tárgyában.
30. A vármegye arvaszékeinek előterjesztése a törvényhatósági bizottság 1569. közgy. 1894. számú határozata folytán a megyei gyámhatósági szabályrendelet módosítása, illetőleg kiegészítése iránt.
31. Döme Ferenc panaszfolyamdványa a zentai II-od állatorvosi állás betöltése tárgyában.
32. Pályná község határozata a fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában.
33. Bulkesz község határozata ingatlan eladása és vetele tárgyában.
34. Megyei egészségügyi bizottság jelentése Bács-

- Szenttamason felállítatni kért II-od gyógyszerár tárgyában.
35. Lantos István Zenta városi levéltáros felebbezése az ottani levéltári helyiség és díjok alkalmazása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat ellen.
36. Bács-Földvár község szabályrendelete a szőlőterületek megvédése tárgyában és ez ellen Löbl Fülöp által beadott felebbezés.
37. Csantavér község határozata az epres-kertész fizetésének felemelése tárgyában.
38. Cservenka község határozata a közgyámi fizetés leszállítása tárgyában.
39. Sándor Béla főispán ur ömeltóságának átirata dr. Hável Józsefnek zentai járásorvossá történt kinevezése tárgyában.
40. Sándor Béla főispán ur ömeltóságának átirata Raab Belának főszámvevővé, Trischler Gyulának ár. könyvelővé, Trischler Károly, Horváth József és Zottományi Mihálynak alszámvevővé történt kinevezése tárgyában.
41. O-Kanizsa község határozata a szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában.
42. Káty község határozata a fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában.
43. O-Palánka község határozata a fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában.
44. Zenta város határozata a mezőrendőri törvény által a polgármester vagy helyettesére ruházott teendők ellátása tárgyában és ez ellen Rezsny Aurél rendőrkapitány által beadott előterjesztés, ugy Hevér Sándor és társai által beadott felebbezés.
45. Titeli és szabályi rétkelő bizottság határozata Nikovits Ede jutalmazása tárgyában.
46. Szabályi ipartestület, továbbá Krakausz Mór és társai jankováci lakosok kérvénye a hetivásár látogatási szabályrendelet 1. §-ának módosítása tárgyában.
47. Rezsny Aurél felebbezése Zenta város képviselőtestületének a községi rendőrség szervezése tárgyában hozott határozata ellen.
48. Petkov Rada goszpodincei községi bíró felebbezése Gardinovec és környéke által megejtett rétkelő bizottsági tag választás ellen.
49. Petrovoszellő község határozata a szervezési szabályrendelet 27. §-ának módosítása tárgyában és ez ellen Popovits Pánta és Benecsek Mihály által beadott felebbezés.
50. O-Futtak község határozata a körorvos látogatási díjai megállapítása tárgyában, ugy ez ellen Bognár Mihály által beadott felebbezés.
51. Tovarisoza község határozata tüzfecskendő beszerzése tárgyában.
52. Pivnica község határozata a fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában.
53. Petrovoszellő község határozata az orvosi látogatási díjak felemelésének megtagadása tárgyában.
54. Schmausz Endre alispán előterjesztése a „pásztorokról” alkotandó szabályrendelet tárgyában.
55. Ugyanannak előterjesztése a szarvasmarha-, sertés- és juh-tenyésztésről alkotandó szabályrendelet tárgyában.
56. Zenta város képviselőtestületének határozata a kir. járásbírószék és a m. kir. posta- és távirádabivatal elhelyezése céljából emefendő épület, valamint a város-házának kibővítése tárgyában.
57. Gombos Béla főszolgabíró jelentése a szenttamási katona elszállásolási ügyben, s Dungeyrszky Jakab szenttamási lakosnak erre vonatkozó felebbezése.
58. Momirovics István és társai ó-sztapári lakosok felebbezése az O-Sztapár 1895. évi február hó 22-én megtartott községi jegyző-, segédjegyző-, illetve irnok-választás megsemmisítése iránt.
59. Rigyica község képviselőtestületének a „Kigyós”-éren építeni szándékolt hidak építési engedélyének kieszaklása tárgyában hozott határozata s az ellen Kovács Iván rigyicai lakos által beadott felebbezés.
60. Moholy község képviselőtestületének a „Pesti magyar kereskedelmi bank”-tól felveendő 21000 forintos kölcsöne tárgyában határozata.
61. Ugyanannak Miletz József r. kath. kántor fizetés-felemelését megtagadó határozata s az ellen nevezett által beadott felebbezés.

62. Rigyica község képviselőtestületének a vasút által szelt községi területnek a vasútépítő vállalat részére díj nélkül való átengedése, ugy a legelőn levő dombrol föld-hordásnak ugyancsak díjmentesen való engedélyezése tárgyában hozott határozata s ez ellen Preiszinger János és társai által közbevetett felebbezés.
63. Matheovics község képviselőtestületének a kör-állatorvos látogatási díjait megállapító határozata és az ez alapon Csicsmány János körállatorvossal kötött egyeség.
64. Bács-Keresztúr község képviselőtestületének a községi kertész és gyümesteri állásnak együttahagyása tárgyában határozata.
65. D.-Szent-Iván község szabályrendelete a pénzes és értékes ajánlott levelek átvétele tárgyában.
66. O-Sztapár község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adókezelésre adandó újabb 1000 ft iránt és ez ellen Vlaskalics Péter volt jegyző által benyújtott felebbezés.
67. Bácsujfalu község képviselőtestületének határozata a jegyzői fizetés felemelése tárgyában.
68. Bácsföldvár község képviselőtestületének határozata a községi pénztárnok fizetés felemelése tárgyában.
69. Ugyanannak határozata a községi adópénztárnok fizetés felemelése tárgyában.
70. Német-Palánka község képviselőtestületének határozata az utcai lámpák megvilágítása tárgyában.
71. Ugyanannak határozata egy iskolatakaritónó fel-fogadása tárgyában.
72. Ugyanannak határozata Nagy István ügyvédi munkadíja tárgyában.
73. Ugyanannak határozata Walter Rosamunda tanítónó fizetésének felemelése tárgyában.
74. Ugyanannak határozata Kapp Mária házhelyének megvétele tárgyában.
75. Petrovác község képviselőtestületének határozata egy tűzmentes pénzszekrény beszerzése tárgyában.
76. Bikity község képviselőtestületének határozata a községi aljegyző és végrehajtó fizetés felemelése tárgyában.
77. Gara község képviselőtestületének határozata az eladott tanítói lakházak után befolyt vételár utáni nyugta jóváhagyása tárgyában.
78. Új-Verbász község képviselőtestületének határozata Michel Keresztély részére kiállított törleszi engedély tárgyában.
79. Mélykut község képviselőtestületének határozata a tanítónak adandó írószer átalány tárgyában.
80. Rác-Militics község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.
81. Sándor község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.
82. Bajsa község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.
83. Pacsér község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.
84. O-Sztapár község képviselőtestületének határozata Blagojev Danica segélyezése tárgyában.
85. Báthmonostor község képviselőtestületének határozata fogyasztási adótarozásának az italmérsi kartalanitási kötvény eladása által való törlesztése tárgyában.
86. Apatin község képviselőtestületének határozata az ezredéves kiállításra résztvevő iparosok segélyezése tárgyában.
87. Obrovác község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó beszedési jutaléknak hovafordítása tárgyában.
88. Temerin község képviselőtestületének határozata Zsótér Ákos jegyzőtől megvont földjövedelem 1. évi részletének utalványozása tárgyában.
89. Martonos község képviselőtestületének határozata az ottani artézi kut költségeinek végleges megállapítása tárgyában.
90. Szeghegy község képviselőtestületének határozata a rendőrök létszámának szaporítása tárgyában.
91. Csantavér község képviselőtestületének határozata szállási tanítói állás szervezése tárgyában.
92. Szabalya község képviselőtestületének határozata az italmérsi és fogyasztási adóbeszedési jutaléknak hovafordítása tárgyában.

hogy a vagyon nem pontosul egyetlen egy uszorás család kezében, és ekkép nem uralkodik ennek a kizárólagos érdeke, hanem a töke számosak között megoszolván, akik nem folytatnak papíros gazdálkodást, mint a nagy s nagyobb borzánerek, ellenkezőleg beviteli s kiviteli kereskedésük révén saját munkájukra és másoknak közreműködésére, sőt a tömegek fogyasztására lévén utalva, — az érdekek is megoszlanak és méltányos kiegyenlítésben kell hogy keressék s meg is találják az egyensúlyt, mely nélkül hosszabb időre a közrend fenn nem állhat.

Míg a porosz hadseregben csak nemes születésű egyén lehet tiszt, addig a munka ezen köztársaságban mindenki saját szorgalmával a legmagasabb polcot is elérheti. Amde szerencse is kell hozzá itt is, mint mindenütt. Ezre is lehet ezt venni a hamburgi társadalom minden rétegében. Itt is van oly kizárólagos elzárkózottság, mint bárhol másutt; sőt talán inkább is, mint egyebütt. De a mellett viszont van oly elegy-belegy társasélet, milyen csak a kikötő városokban lehetséges, hol minden nemzet fia megfordulnak.

Azért lehet itt minden nemzet nyelvét hallani, leginkább járja az angol szó. Németet, amolyan „hochdeutsch”-szót már sokkal ritkábban; a hamburgi rang-különbség nélkül a plattdeutsch tájszólást használja úgy, hogy nem is tartozik a ritkaságok közé, ha német megszólításra azt a választ nyerjük: kann nit verstan (Nem értem); ezt is oly hanguloyozással a kiejtésben, mely merőben elüt a felmenet artikulációtól annyira, hogy csak harmadszori hallásra vettem ki az értelmét.

Földmítésre méltó a hamburgi társaság mívelt hangja és az előzékeny modor, melylyel minden körben találkozunk, akár ajánló levéllel, akár rövid ismeretség utján jutottunk oda. Pedig megvalom, az adok-veszek e nagy gyűjtőhelyén az ellenkezőre voltam elkészülve.

A tengerészek korántsem oly rosszak, mint a milyennek ki vannak kiáltva; a kapitányok s általában a hajós tisztek gyermekded naiv gondolkodásmódja az üzleti dolgokon kívül és mely érzése valóban megindító. Csak imbulogyó járásuk, mely a szárazföldön is jellemzi őket, tünik föl kissé szokatlannak, polgári ruhában még inkább. A hullámokon ringatózó hajón csodáljuk ezt a járásukat,

mert ott mi, „szárazföldi patkányok” (amint minket neveznek) majd orra bukunk, de biztos talajon a dolog kissé másképp áll, mert a föld nem támoogy mint a hullámon a hajó. Hátha mégis. Eppur si muove?

VII.

Amsterdam.

Hamburgból d. e. 10 órakor utaztunk el és d. u. 2 órakor Osnabrückben voltunk, hol nagyobb sétát tettünk. Ez a város még egészen megtartotta középkori külsejét, míg Hamburg már modernizált mezében fogadja látogatóit.

Bámulatos ezeknek a régi városoknak az építkezése: nem oly tetszetős a szemnek, nem oly szellős, mint az újabbkori, de tömörségében százévekre volt hivatva biztosítani a családi tűzhely szilárdságát s fényét. Vajjon az újkori építkezés képes lesz-e dacolni az idő s viszonyok vasfogával?

Egyben azonban a réginek előnye elvitathatatlan; abban ugyanis, hogy az épület a család szükségleteinek kielégítésére volt szánuva, annak otthon kívánt nyujtani a késő unokák számára is; holott manapság az ilyen fényűzést csak a legvagyonosabbak engedhetik meg maguknak, rendszerint pedig a házépítés spekuláción alapul, hogy minél kisebb területen minél több bérlakást rendezzenek be. Egykor a birtokos volt a ház korlátlan ura, ma csak haszonélvezője.

Osnabrückben, mint Hamburgban is egyébiránt csak az bántja szemünket, hogy az utcák az annyira jól eső tisztaság hiányában szűkölködnek, hajózo csatornáikban pedig víz helyett valami megnevezhetetlen feketés folyadék hömpölyög, mely néha nemesak szemünket, de orrunkat is kellemetlenül érinti.

Osnabrückből Amsterdamig, hová esti 10 órakor érkezünk, már azon a földön robogott gyorsvonatunk, melyet a hollandiak bámulatos fáradsággal a tengertől töltesekkel hódítottak el s nem csekélyebb erőfeszítéssel folyton hatalmukban tartanak; innen van ez országnak a neve is: Németalföld. Ok szerezték maguknak ezt a hazát, és ez a legbékésebb hódítás, de a legnagyobb világsoda is.

A vasut vagy magas töltéseken vonul, vagy pedig a

csatornák mentén húzódik, amelyek fölszine vajmi gyakran magasabb a robogó vonatnál úgy, hogy a vasuti kocsik ablakából nézve a rajtuk vitorlázó hajók fejünk fölött látszanak elvonulni, mintha óriás vészmadarak szállának ide s tova. Valóságos vizalatti utazásnak tünik föl ez az órákig tartó iramodás a csatornák rengeteg töltéseinek aljában, melyeknek oldalából itt-ott kiszivárgott a víz, rettegéssel töltvén el lelkünket, míg nem találtunk megnyugvást abban a tudatban, hogy ez több százéves óta így tart s hogy az ébren örködő hatóságok minden ily veszedelemet csirájában elfojthatnak, mert a víz nem rakoneatlan, mint a Duna-Tisza árja, hanem a szélviharban is mintegy tisztelni s kimélni látszik az emberi ész s kéz lankadatlan kártartásu csodás művét.

Amsterdam az éjszak Velenceje, ma még ennél is több: Velencei tengeri hatalma hanyatlóban, Amsterdamé folyton emelkedőben van. Amott a paloták nagy része dűledezőben, itt egyre széplül s gyarapodik a cölöpökön épült óriás épületek beláthatatlan sora. Amott az idegenek forgalma tartja még az életet a lakásokban, imitt a kereskedelem s ipar virágzása egyre halad a világ minden részéből ide özönlő árucikknek nagy tömegével. Velence haldoklik, Amsterdam mint egy kedves családanya reggeltől estig sűrű-forog.

Meg is látszik rajta a gondos kéz nyoma. Egész Európában, sőt az egész világon nincs oly tiszta város, mint Amsterdam s a németalföldi városok egyáltalán. Mintha csak minden reggel valami dobozból szednénk s s ugy állítanák föl ragyogó tisztaságu házioraikat. Még a csatornák sem szennyesek, bár vizök a nagy hajó-s eső-nak-forgalomtól szakadatlan hullámozásban van.

Csak a zsidó-városnegyed képez itt is kivételt. Rómában a Ghetto megszűnt, itt azonban a „Jodenbuurt” (Bij den zeedijk) minden kényszer nélkül fenmarad, jeleül annak, hogy a különválás ép ugy megvan az izraeliták természetében ma, mint megvolt rá a kényszer az elmúlt évszázak rég letűnt korában.

(Polyt. köv.)

93. Z
a köze
ideigle
94. T
tároza
nek be
95. S
belügy
betegs
gyába
jesztés
96. J
zata az
kiküld
97. J
Kaich
tárgyal
98. J
zata az
99. J
a rend
gyaba
100. J
zata az
díj tárg
101. J
a közk
hajtás
102. J
egy t
103. J
község
104. J
a fog
105. J
a fog
106. J
rozzat
hozzá
fedez
107. J
a köze
gyaba
108. J
2000
109. J
a köze
110. J
határo
111. J
zata a
tett be
112. J
emeles
113. J
zata, ó
tűnebl
114. J
rozzat
115. J
rozzat
116. J
zata a
117. J
rozzat
118. J
lában
119. J
rittől
120. J
rozzat
121. J
zese t
122. J
irnok
123. J
irnok
124. J
zata I
125. J
a fog
tása t
126. J
tároza
hova
127. J
a köze
128. J
jegyz
129. J
orvos
lánc
130. J
alkat
131. J
a ren
132. J
rende
hova
133. J
rende
hova
134. J
seged
135. J
rende
hova
136. J
rende
hova
137. J
a ren
138. J
Mrgy
tárgy
139. J
1/8 te

93. Zsablya község képviselőtestületének határozata a községi pénztárból az iskolaalpnak adandó 1200 frt ideiglenes kölcsön tárgyában.

94. Tiszakálmánfalva község képviselőtestületének határozata a község határában levő 53 holdnyi réti legelőnek bérbevétele tárgyában.

95. Szabolcs vármegye körlevele a nméltóságú m. kir. belügyminiszternek 91954. és 94955. sz. a. a járványos betegségek és roncsoló toroklob elleni védekezése tárgyában kiadott rendeletek módosítása iránt tett felterjesztések támogatása iránt.

96. N.-Palánka község képviselőtestületének határozata az italmérségi kártalanítási kötvények értékesítésére kiküldött bizottság napidijai tárgyában.

97. N.-Militics község képviselőtestületének határozata Kaich József jegyzőnek adandó 300 frtnyi jutalomdíj tárgyában.

98. Petrovosszellő község képviselőtestületének határozata az új kataszteri birtokkévek beszerzése tárgyában.

99. O Kanizsa község képviselőtestületének határozata a rendőrség részére készítenő kétkerekű kocsik tárgyában.

100. Petrovosszellő község képviselőtestületének határozata Zsuffa Antal főerdésznek adandó 100 frtnyi jutalomdíj tárgyában.

101. Apatin község képviselőtestületének határozata a közalkalmazotti bérlékek behajtása után befolyó végrehajtási illeték hovatfordítása tárgyában.

102. Zsablya község képviselőtestületének határozata egy tűzfeszkendő kezelői állás rendszeresítése tárgyában.

103. Tittel község képviselőtestületének határozata a községi rendőrök ruházata tárgyában.

104. Új Szivac község képviselőtestületének határozata a fogyasztási- és italadó jutalék hovatfordítása tárgyában.

105. Kerynaja község képviselőtestületének határozata a fogyasztási- és italadó jutalék hovatfordítása tárgyában.

106. Nemes Militics község képviselőtestületének határozata az országos tanítói nyugdíj-alap javára fizetendő hozzájárulási összegnek a község pénztárból leendő fedezése tárgyában.

107. Zsablya község képviselőtestületének határozata a községi kézbesítő javadalmazásának felemelése tárgyában.

108. Vilova község képviselőtestületének határozata 2000 frtos kölcsöne tárgyában.

109. Katymár község képviselőtestületének határozata a községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.

110. Tiszakálmánfalva község képviselőtestületének határozata az előfogatok felfogadása tárgyában.

111. O Kanizsa község képviselőtestületének határozata a volt bíráknak az általuk a község helyett kifizetett bélyegdíjak visszatérítése tárgyában.

112. Ugyanannak határozata egy közművelődési épület emelése céljából 25,000 frtos alap létesítése tárgyában.

113. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata, öfelsege 25 éves uralkodói évfordulójának megünneplése tárgyában.

114. Petrovosszellő község képviselőtestületének határozata Koleszár József esküdt jutalmazása tárgyában.

115. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a rendőrség ruházata tárgyában.

116. Novosszellő község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

117. Monostorszegh község képviselőtestületének határozata az előfogatosok fizetésének felemelése tárgyában.

118. Ugyanannak határozata a szegény-alap kamatlábnak leszállítása tárgyában.

119. Ugyanannak határozata a község által meglakartított összegnek hovatfordítása tárgyában.

120. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata Milodánov Vema segélyezése tárgyában.

121. Ugyanannak határozata Drozdik Anna segélyezése tárgyában.

122. Ugyanannak határozata Wuits Milán községi irnok jutalomdíja tárgyában.

123. Ugyanannak határozata Wittmann Béla községi irnoknak engedélyezett előleg tárgyában.

124. O Kanizsa község képviselőtestületének határozata Dömök István tanítónak tiszteletdíja tárgyában.

125. Sztanisics község képviselőtestületének határozata a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

126. Nemes Militics község képviselőtestületének határozata a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

127. Paraga község képviselőtestületének határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában.

128. Mohol község képviselőtestületének határozata a jegyzői földek felcsereése tárgyában.

129. Ugyanannak határozata dr. Nagy Kálmán községi orvosnak fuvar- és napidij címén megszavazott 5 ker. láné réti föld hasznélvezete tárgyában.

130. Ugyanannak határozata a zentai járásbírósnál alkalmazott díjok fizetésének hozzájárulása tárgyában.

131. Nádaly község képviselőtestületének határozata a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában.

132. Bérgh község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási- és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

133. Szántova község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási- és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

134. Ugyanannak határozata Paul László községi segédjegyző segélyezése tárgyában.

135. Új-Soóvé község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási- és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

136. O-Soóvé község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási- és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

137. Bács Cséb község képviselőtestületének határozata Bellán Mihály fogyasztási adó ügyében s utóbbnevezettnek ezen határozat ellen beadott felebbezése.

138. Zsablya község képviselőtestületének határozata a rendőrök létszámának leszállítása tárgyában.

139. Madaras község képviselőtestületének határozata a rendőrök fizetésének leszállítása tárgyában.

140. Tittel község képviselőtestületének határozata Mrgyan András ottani lakosnak ajándékozott házhely tárgyában.

141. Jankovác község képviselőtestületének határozata 1/3 telekföldvétel tárgyában.

142. Sandor község képviselőtestületének határozata faiskola kezelő alkalmazása tárgyában.

143. Bács-Cséb község képviselőtestületének határozata fogyasztási adó kezelése tárgyában.

144. Szántova község képviselőtestületének határozata végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában.

145. Baracska község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

146. Szántova község képviselőtestületének határozata a fizetési szabályrendeletnek módosítása tárgyában.

147. Báthmonostor község képviselőtestületének határozata az ottani kántor-tanítói lak pincéje fölé építendő felszerelésének megtagadása tárgyában és Novák Ferenc tanítónak ezen határozat ellen benyújtott felebbezése.

148. Parabuty község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

149. Bács község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

150. Csantavér község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

151. Martonos község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási és italadó beszedési jutaléknak hovatfordítása tárgyában.

152. Csataalja község képviselőtestületének határozata az unjonnan felépítendő iskola költségeinek fedezésére felveendő 4000 frtnyi kölcsön tárgyában.

153. Felső-Kovil község képviselőtestületének határozata az ottani 236. sztkben 124. ö. i. számú 720 □ ölnyi beltelkes háznak megvétele tárgyában.

154. Sztanisics község képviselőtestületének határozata az új telekkönyvi betétek másolatának beszerzése tárgyában.

155. Ugyanannak határozata a jegyzői irodában ideiglenes díjok alkalmazása tárgyában.

156. Ugyanannak határozata az iskolai termek tisztogatására szolgáló állások rendszeresítése tárgyában.

157. Plávna község képviselőtestületének határozata a tanítói özegek és árvaik nyugdíjalapja javára szedendő járulékoknak a közpénztárból leendő fedezése tárgyában.

158. Ugyanannak határozata Kanyó Ödön községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.

159. Bácsföldvár község képviselőtestületének határozata Makra Sándor segélyezése tárgyában.

160. Ugyanannak határozata a kisbírák fűtési munkadíja tárgyában.

161. Ugyanannak határozata Haim Sándor és társai jutalom díja tárgyában.

162. Ugyanannak határozata a csordások etetési díja tárgyában.

163. Mohol község képviselőtestületének határozata Horváth Antal behajthatatlan tartozásának leírása tárgyában.

164. Mosorin község képviselőtestületének határozata kézbesítői állás rendszeresítése tárgyában és Eremics Milán községi jegyzőnek ezen határozat ellen benyújtott felebbezése.

165. Felső-Kovil község képviselőtestületének határozata a „Szlátina“-féle kinstári földnek megvétele tárgyában.

166. Parabuty község képviselőtestületének határozata a fogyasztási és italadó ellenőrökkel megkötött szerződés tárgyában.

167. Dautova község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

168. O Verbász község képviselőtestületének határozata regalekötvényeinek eladása tárgyában.

169. Bács-Kula község képviselőtestületének határozata a tulajdonát képező esendőraktanya mikénti basznosítása tárgyában.

170. Torzsa község képviselőtestületének határozata a fizetési szabályrendelet módosítása tárgyában.

171. Apatin község képviselőtestületének szabályrendelete a fogyasztási adó kezelési díjak hovatfordítása tárgyában.

172. Bács-Aimás község képviselőtestületének határozata a községi másodirnok javadalmazásának felemelése tárgyában.

173. Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata a magyar tannyelvű tiszti akadémia javára megszavazott alapítvány tárgyában.

174. Tittel község képviselőtestületének határozata a tűzoltó-örtanya elhelyezésére megvett házhely tárgyában.

175. Felső-Kovil község képviselőtestületének határozata Dimits Dusan és Rákity Katalin tanítók jutalmazása tárgyában.

176. Új-Soóvé község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal kötött szerződés tárgyában.

177. Bajmok község képviselőtestületének határozata az apáca-zárda felépítése tárgyában s ezen határozat ellen Beslies Tádé és társai által benyújtott felebbezés.

178. Csantavér község képviselőtestületének határozata a trachomás betegek gyógykezelése, ezek gyógykezelésért a közs. orvosnak járó díjnak egyezség útján való meghatározása s a folyó évre kiutalt gyógykezelési díjnak kiutalványozása tárgyában.

179. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a kiosztandó házhelyeknek meghatározása és ezen határozat ellen Magyar Mátyás által benyújtott felebbezés.

180. O-Becse község képviselőtestületének határozata a lövölde által kért kölcsön tárgyában és ezen határozat ellen Kovács (Kuszka) József által benyújtott felebbezés.

181. Ugyanannak határozata Fetter János és Poppovits Szimó jegyzők jutalomdíjának, illetve nyugdíjárulékának a községi pénztárból leendő fedezése tárgyában s ezen határozat ellen dr. Freund Illés által benyújtott felebbezés.

182. Ugyanannak határozata Szücs János és társai jutalomdíja tárgyában és ezen határozat ellen dr. Freund Illés által benyújtott felebbezés.

183. Nádaly község képviselőtestületének határozata Katvanszky Milán ösztöndíja tárgyában.

184. O-Morovica község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

185. Csantavér község képviselőtestületének határozata a község kezelésére bizott közpénztári és egyéb alapok tőkepénzeinek elhelyezése tárgyában.

186. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a torokgyik gyógykezeléséhez szükséges nűeszközök, valamint a gyógyszerum beszerzése tárgyában.

187. Mohol község képviselőtestületének határozata II-od kézbesítői állás szervezése tárgyában és ezen határozat ellen Paity Jován által benyújtott felebbezés.

188. Szegegy község képviselőtestületének határozata az előfogatosokkal megkötött szerződés tárgyában.

189. Martonos község képviselőtestületének határozata kisdudóda felállítás tárgyában.

190. O-Becse község képviselőtestületének határozata Lazanov Emil jutalomdíja tárgyában.

191. O-Sztpár község képviselőtestületének határozata Marczekity Evica segélyezése tárgyában.

192. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata Dosztán Jánosné részére gyermektartási díj utalványozása tárgyában.

193. Bács-Topolya község képviselőtestületének határozata az ottani takarékpénztár által a község terhére benyújtott számla kifizetése tárgyában.

194. Schnautz Frigyes állatorvosi oklevelének meghirdetése.

195. Schlésinger József állatorvosi oklevelének meghirdetése.

196. Dr. Horváth Ferenc orvostudori oklevelének meghirdetése.

197. Dr. Kun Samu orvostudori oklevelének meghirdetése.

198. Dr. Szászy István orvostudori oklevelének meghirdetése.

199. Membölezer sz. Hofbauer Teréz szülész nő oklevelének meghirdetése.

200. Mátyus szül. Kálmán Amália szülész nő oklevelének meghirdetése.

201. Nehai Budanovits István volt béregi nyugdíjazott jegyző özegegyének nyugdíjállásban való részletése.

202. Az állategészségügyi alapról 1893. évre szerkesztett számadás megvizsgálása.

203. Csonopla községében behajthatlan 1705 frt 68 kr különféle hátraléknak leírása hozatala.

204. Kulpin községében behajthatlan 214 frt 13 kr különféle hátraléknak leírása hozatala.

205. O-Verbász községében behajthatlan 4419 frt 79 kr különféle hátraléknak leírása hozatala.

206. Becker Keresztely szeghegyi lakostól behajthatlan 50 frt közmunkaváltásdíjnak leírása hozatala.

207. Új-Verbász község 1893. évi árvaépítési számadása.

208. Parabuty község 1894. évi árvaépítési számadása.

209. Ada 1890—91., Bukin 1891—92., Kupuszina, O-Szivac, Monostorszegh, Bezdán, Gardinovec, Csantavér, Martonos, Bajmok, Bogojeva, Sztanisics, Gajdobra, Novosszellő, Kucura, Gara, Vilova 1892., O-Szivac, Szegegy, Bukin, Csantavér, Glozsán, Piros, Bulkesz, Csonopla, Sztanisics, Rác-Militics, Bácsujfalu, O-Verbász, Kucura, Bezdán, Novosszellő, Rém, Gara, Vajzka és Bogyán községek 1893. évi közpénztári számadásai. Német-Palánka 1893. évi mértékhteleítési számadása. O-Sztpár 1893. évi pusztai számadása. Zenta város 1893. évi kórházi számadása. Bezdán 1892—93. évi kórházi számadásai. Gróf Choltek 1894. évi alapítványi számadása. Gyulafalva és Tiszakálmánfalva 1895. évi költségvetései. Kupuszina 1895. évi remincialis föld költségvetése. Mohol 1895. évi mezőgazdasági költségvetése és 1894. évi pótköltségvetése. N.-Palánka 1895. évi kiigazított költségvetése.

Zomborban, 1895. évi március hó 21. én.
Schmausz Endre,
alispán.

**A reformellenes főrendiház.
Budapest, 1895. március 23.**

A főrendiház mai tárgyalása új bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy néhány reformellenes mágnás jelenlétének vagy távollétének véletlen szeszélye már évek óta akadályokat állít a határozottan haladni akaró magyar nemzeti akarat útjába. Az utolsó napokban újból kitént, hogy a főrendiház szavazásának szeszélyes volta kiszámíthatatlan lett.

Miután a mai ülés kezdetén megvolt a többség a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat utolsó fejezete mellett, a reformtörvény e részét a kormány beleegyezésével tett bizottsági indítványok szerint elfogadták és a reformellenes ellenindítványt elvetették. A józan emberi ész minden törvénye szerint most azt kelle hinn, hogy a zsidó vallás recepciójáról szóló törvényjavaslatot szintén elfogadjja egy reformbarát, vagyis a jelen esetben igazságszerető többség. Ez annál jogosabb lett volna és politikai tekintetben okos, mert ez a törvényjavaslat a valóságban csak alaki törvénybe iktatása a magyar alkotmány szabadságelvei alapján tényleg létező törvényes jogállapotnak. Az a néhány mágnás azonban, a kiknek sikerült ezt a jogegyenlőség érinthetetlen eszméje folytán szükséges törvényt másodsor leszavaztatni, a politikai sükettség legreakcionáriusabb állapotában hozzáférhetlen volt az okosság minden érveivel, az isteni és emberi igazság minden okaival szemben. E reformtörvény elvetésének csak egy magyarázata van és pedig annak a sajnos ténynek a konstatálása, hogy néhány főrendi tag gondolkodásában még mindig van egy kis maradék a középkorba való előítéletekből.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter államférfiúi, jogászi és filozófiai érvek által kitűnő beszédében szellemesen bebizonyította, hogy ez a törvény igazságos, az államra nézve hasznos, és a keresztényi vallásosság és erkölcs szempontjából is szükséges és elodázhatlan. Egy államban, melynek alapja a keresztényi erkölcs és felebaráti szeretet eszméire van lerakva, nem

CSARNOK. PÁR SZÓ AZ IDEZŐKRŐL.

Írta ifj. Hartmann János.

A „szellemes“ francia írók nagyon híresek arról, hogy sok elmés mondást — reájuk fognak!

Ha valaki tollat vesz kezébe s tárgyát egy ismert, vagy nem ismert, — de más agyában megfogamzott szellem-szikrából igyekszik kifejtetni, úgy többnyire így kezdi: „Egy szellemes francia írók szavait használom“ stb. . . .

A jámbor író nem törődik azzal, hogy csakugyan francia író ajkain hangzott-e először az ő általa oly nagy szeretettel használt mondás, vagy nem, — a jó közönség s a „nyájás“ olvasó pedig elhiszi, hiszen végzete, hogy higgyen és bízzék feltolalkodó tanítójában!

Nem rég' egy lap hasábjain a következő sorokat olvastam: „Les passions sont les maladies de l'âme, — mondá Talleyrand egy a szenvedélyekről szóló művében!“ Szegény Descartes! ha hallaná, hogy hogyan lopkodják az ő szavait!

Még szegényebb Talleyrand! Mintha te csak akkor örülhetnél a hírnévnek, ha szellemedet más zsirjával kenetgetik s bizlalják!

— Az idézés, ha helyén van s nem okatlan, — ép' oly szép, mint hasznos. — Gyakran elég maga a citátum, hogy valamely dolog lényegét megvilágosítsa.

Már a legrégebb időben felhasználták egy-egy nagyobb szellem mondását, azon célból, hogy mint egy annak súlyával győzzék meg valami dolog felől, az abban kételkedőket. A gyakori használat, többszörös idézés az ily elmés mondásokat később alapigazságokká, sokakat közülök közmondásokká tett.

S habár, ha a közmondást definiálni akarnánk, — mást nem mondhatnánk, mint hogy az a természeti jelenségeknek megfigyeléséből származó ítéleteinknek az általános meggyőződés hangján való előadása, . . . — nagyon gyakran találkozunk oly közmondásokkal is, melyeknek alapját az ily nagyobb szellemeknek mindenki által elismert és igaznak vélt elmés mondásai képezték.

Ezeket ma már mindenki tudja, ismeri és használja, — de a mi a legfőbb, azt nem tudja senki, vagy legalább is nagyon kevesen; s ez az, hogy mire vonatkoztak, miből eredtek? — Előfordul ugyanis, hogy két közmondás egymással ellentétben áll, mind a kettő más-más tanácsot osztogat.

Az ellentét azonban itt csak látszólagos. Valamikor ezek a mondások külön dolgokat jeleztek, külön tárgyakat világosítottak meg, de a téves felfogás s a nem kellő időben és helyen alkalmazott idézés nem különböztette meg azokat a fogalmakat, a melyekre vonatkoztak.

Részint ezen, részint azokból a helytelen citátumokból, melyeknél fogva az egyes gondolatok szerzői tévesen említettek fel, — származnak azok a félreértések, melyek úgy az egyént, mint a közt kellemetlenül érintik.

Az idézésnek legszokottabb neme az, melyet a pap használ a szószéken, midőn egy bibliai alapgonddal kiindulva magyarázza meg az általa felvett szentírási tárgynak lényegét és jelentőségét.

Vannak olyan idézők, kik már gondolataira, mint tekintélyre hivatkoznak, azért csupán, hogy saját gondolkozásmodjuk helyességéről győzzenek meg bennünket. — Ezek az úgynevezett „bizonyító idézők“.

Vannak ismét olyanok, akik más gondolatjait mint saját magukét tüntetik fel, — más eszméit mint magukét hirdetik. — Ezek a plagizátorok!

Végre olyanok is vannak, kik lépten-nyomon csupán azért tarkítják műveiket másnak gondolataival, hogy ez által olvasottságukat és szellemességüket hitessek el a világgal. . . .

Ezek a „hü idézők“, kikre nem régen valaki azt a megjegyzést tette, hogy sohasem azt bizonyítják be, hogy maguk, de azt, hogy mások — szellemesek!

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásában kebeleztetett Torzsa községében lemondás folytán megüresedett és évi 400 frt fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen, s főleg nyelvismeretüket és működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi április hó 6-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választás f. évi április hó 7-én d. e. 11 órakor fog Torzsa községében megtartatni.

Bács-Kula, 1895. évi március hó 14-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3—3

20708. sz.
tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sztanisiesi takarékpénztár végrehajtható Beek János végrehajtást szenvedők elleni 600 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírósa területén levő, Sztanisieson fekvő, a sztanisiesi 1808. sz. telekkönyvben foglalt Beek János és neje Szemlincs Erzsébet nevében álló A. I. 1. sor., 713. hr. 648. ö. i. sz. ház és 480 □ öl beltelekre az 1881. 60. t. e. 156. §-ának d) pontja alapján 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1895. évi április hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor** Sztanisies község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Zomborban, 1894. évi december hó 31-én. A zombori kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

1448. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A bajai szolgabírói járáshoz tartozó Dautova községben irnok-végrehajtói állás rendszeresítettén, — felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűleg felszerelt folyamódványukat **folyó évi április hó 1-ig** hozzám nyujtsák be.

Ezen állás évi javadalmazása 300 frt.
Baján, 1895. évi március hó 18-án.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

194. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a módosi kir. járásbírósa 10462. számú végzése által a katonai kir. kincstár javára dr. Thurszky Pál titeli lakos ellen 109 frt 27 kr tőke, ennek 1894. évi június hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag foglalt és 640 frtra becsült batorok s hirtőlő álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1100. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes lakásán Titelen leendő eszközésére **1895. évi április hó 3-ik napjának délelőtti 9 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Titelen, 1895. évi március hó 18-án.

Vigh Aladar,
kir. bír. végrehajtó.

363. kig. 1895.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

Alulírott Gajdobra község előjárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a alapján a község tulajdonát képező vadászati jog hat egymás után következő évre, vagyis 1895. évi augusztus hó 1-től 1901. évi július hó 31-ig terjedő időtartamra **1895. évi április hó 21-én délután 3 órakor** Gajdobra község-házánál a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a jegyzői irodában megtekinthetők.
Kelt Gajdobra, 1895. évi március 15-én.

3—2

Az előjáróság.

Haszonbéri hirdetmény.

Bajsa község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében Bajsa község mint erkölcsi testülettel illető vadászati jog, Bajsa község 5600 hold ²¹⁹/₁₀₀₀ □ öl területű határát illetőleg **folyó 1895. évi május hó 5-én délutáni 3 órakor** Bajsa község-házánál — 1895. évi augusztus hó 1-től 1901. évi július hó 31-ik napjáig bezárólag 6 évi időszakra — nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község-házánál a jegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Kelt Bajsa községében, 1895. évi március hó 12-én.

Szilvássy János, **Prerádovits Szávó,**
jegyző. 3—3 bíró.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA“ kiadóhivatala.

Telefon szám: 18. Telefon szám: 18.

itt megrendelhetők:

- Váltók.
- Gyászlapok.
- Számlák.
- Levelelvek.
- Névjegyek.
- Eljegyzési és esketési kártyák.
- Sima- és dombornyomatú monogrammok.

itt megrendelhetők:

- Hírlapok.
- Művek.
- Naptárak.
- Táblázatok.
- Falragaszok.
- Körlevelek.
- Táncvizsgálati meghívók.
- Táncrendek.
- Etlapok.

PLUTOS

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használata az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsölnék ezen szerrel, a képződmény gyorsan fel-szívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100-27

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

FŐVÁROSI LAPOK

POLITIKAI ÉS SZÉPIRODALMI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Porzolt Kálmán. Kiadó-tulajdonos: Athenaeum részv. társ.

A család minden tagja megtalálja benne a maga olvasmányát. A **hölgyeknek**: a legjelesebb írótól regény, elbeszélés, költemény, szellemes tárcsa, divattudósítás, érdekes újdonság-rovat, karcolatok. Az **uraknak**: becsületes magyar politika, mely minden párttól teljesen független, a leghitelesebb értesítések, megvesztegethetlen közgazdasági rovat.

Az összes napilapoktól eltérő új szellem. Megjelenik mindennap finom kiállításban.

Vasárnaponként külön meglepetés.

!! Gyönyörű aktuális illusztrációk !!

! Ingyen ! **! Ingyen !**

Az április hó elsőjével belépő új előfizetők (hónapos előfizetők is) ingyen kapják meg a „Fővárosi Lapok” farsangi emléket, mely az 1895-iki farsang történetét tartalmazza az ország összes bálozó hölgyeinek névsorával.

A fűrdőidény alkalmával a „Fővárosi Lapok” nyújtja a legszórakoztatóbb olvasmányokat.

A „Fővárosi Lapok” előfizetési ára:

Egy óra: 1 frt 20 kr. negyedévre 3 frt 50 kr. félévre 7 frt, egész évre 14 frt.

Állandó kedvezmény: a „Fővárosi Lapok” előfizetői olvasóiban kapiák a Wohl Janka által szerkesztett **Magyar Bazár** című hetente kiadott lapot, mely a Fővárosi Lapokkal együttesen előfizetve egy negyedévre 5 frt.

▶ Mutatványszámot levelezőlapon nyilvántartott óhajra 8 napig ingyen és bérmentve küld a „Fővárosi Lapok” kiadóhivatala bárkinek. 3-3

Cím egyszerűen:

A „FŐVÁROSI LAPOK” kiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-tere 3. szám.

Előfizetési felhívás

A HÉT

POLITIKAI ÉS IRODALMI SZEMLE HATODIK ÉVFOLYAMÁRA.

Szerkeszti és kiadja: KISS JÓZSEF.

Főmunkatárs: **Kóbor Tamás.**

Belső dolgozótársak: Ambrus Zoltán, Heltai Jenő, Ignórus, Kozma Andor, Tóth Béla.

Tíz választékos, gazdag tartalmu kötetben fekszik A HÉT az olvasó közönség előtt. Új eszmék, új irányok és új írások adják meg neki a maga különleges színét és zamatját. Új csapások jelölik útját az irodalomban. Nem műveltünk nagy dolgokat; de nagyot akarni is érdem. A szabad gondolatnak voltunk eddig fáklyavivői és a szabad szó lesz legmagasabb ambíciónk a jövőben. Politikában és irodalomban egyaránt. Könnyű, tetszetős formában adunk számot a hét eseményeiről és a domináló mozzanatokkal külön „Kronikák”-ban foglalkozunk. Ezt a műajt mi honosítottuk meg a magyar irodalomban. A HÉT journalisztikai tiz parancsolatának egyik sarkalatos tétele ez: Ne adj soha programot, mert a program unalmas és szülő anyja a chablónak, ami til; de bizd magad a pillanat impressziójára, mert abban van a közvetlenség, az igazság, és a megifjulás.

Egyébiránt, akik olvassák a HÉT-et, azok úgy is ismerik; akik nem olvassák, azok egy rövid ismertetés nyomán úgy sem fogják megismerni. Ezeknek azt ajánljuk, hogy fizessenek elő a HÉT-re. Budapest, 1895. március hóban.

KISS JÓZSEF.

Előfizetés: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr.

▶ Mutatványszámok ingyen ! ▶

A HÉT kiadóhivatala Budapest VII., Erzsébet-körút 6. szám.

2-1

Elveszett kutyák.

▶ **Két vörös-tarka kopó-kutya Zombor városából elveszett. — Az egyik him, a másik nőstény. A megtaláló illő jutalomban részesül.**

Gallé Titusz.

3-3

Alkalmazást nyer.

▼ Provac község jegyzői irodájában egy, legalább 6 középiskolai osztályt végzett nőtlen fiatal ember azonnal alkalmazást nyer.

Közelebbi feltételek alulirt községi jegyzőnél megtudhatók.

▼ Provac, 1895. évi március hó 17-én.

Faller Alajos,
jegyző.

2-2

1398. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Kerynya községének leköszönés folytán megüresedett községi segédjegyzői s esetleg előléptetés folytán megüresülő irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

A segédjegyzői állással egybekötött évi javadalmazás 400 frt, az esetleg üresedésbe jövő irnoki állással egybekötött évi javadalmazás 300 frt.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1895. évi I. t. c. értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám **folyo évi március hó 31-ének délutáni 5 órájáig** okvetlenül nyújtsák be, mert a választás április hó 1-én meg fog ejetni.

Zombor, 1895. évi március hó 18-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-2

1860. szám.
kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebeleztet Kis-Kér, Kucura és Torzsa községekből álló és Kucura székhellyel rendszeresített XV-ik körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtoókat, hogy az 1883. évi I. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelendő kérvényeiket — nyelvismerteiket és eddigi alkalmazásukat igazoló bizonylattal kiegészítve — hozzám **f. évi április hó 14-ig** annál inkább nyújtsák be, mert az azontul érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Ezen körállatorvosi állás következő javadalmazásokkal van egybekapcsolva:

1. évi 600 frt készpénz fizetés;
2. a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közbet ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak egyezségileg fognak megállapítani.

B.-Kula, 1895. évi március hó 4-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-3

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkittűnőbb mázólo-szer puha padló számára. 1 nagy palaack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palaack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy palaack ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekterek stb. bearanozására. Egy kis palaack ára 20 kr.

Mindenkor kapható: 12-32

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

2355. sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori kereskedelmi és iparbank végrehajtatónak Párnás szül. Vidákovits Paulina végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajási ügyében a zombori kir. törvényszék (s járásbíró) területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 5784. sz. tjkvben foglalt s Bölesföldy sz. Kereszturi Zsófia tulajdonául bejegyzett A. 7 (2460-2461.) hr. s 263. ö. i. sz. házra és 105 öles beltelekre az árverést 720 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi április hó 29 napján délutáni 3 órakor a zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1895. évi március hó 11-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány bíró helyett:
Ajtay,
albíró.